

PESTE DES PETITS RUMINANTS

PPR vastgesteld in Bulgarije

Op 23 juni werd melding gemaakt van het voorkomen van peste des petits ruminants (PPR), oftewel schapen- en geitenpest, op een schapenbedrijf in Bulgarije, nabij de Turkse grens. Sindsdien heeft de uitbraak zich verder verspreid.

PPR is een ziekte die onder schapen, en vooral onder geiten, hoge sterftepercentages kan veroorzaken. Dit artikel gaat in op de achtergronden van PPR en hoe je de aandoening kunt herkennen.

De verwekker

PPR wordt veroorzaakt door een morbillivirus. Morbillivirussen veroorzaken ernstige ziekten bij mensen (mazelen) en bij verschillende diersoorten. Het virus tast het immuunsysteem aan, waardoor het dier vatbaar wordt voor infecties. Het virus is genetisch nauw verwant aan het virus dat runderpest veroorzaakt. Er zijn vier verschillende stammen van het PPR-virus beschreven. PPR is geen zoönose.

Historie en voorkomen

PPR is voor het eerst beschreven in 1942 tijdens een uitbraak in Ivoorkust. PPR is endemisch (een algemeen voorkomende ziekte) in Afrika, het Midden-Oosten en Azië.

Verschijnselen

In koppels waar dieren geen weerstand hebben tegen PPR zal vrijwel de gehele koppel ziek worden en een groot deel van de koppel zal sterven. De incubatietijd bedraagt twee tot zes dagen. Dieren die de ziekte hebben doorgemaakt, hebben een actieve immuniteit die vermoedelijk levenslang is. De ernstig zieke dieren zijn algeheel ziek, hebben koorts, traanogen, neus-uitvloeiing, irritatie en ontsteking van de slijmvliezen en luchtwegproblemen. Ze hebben soms ernstige diarree en drachtige dieren kunnen aborteren. Sterfte treedt zeven tot tien dagen na het begin van de eerste verschijnselen op door uitdroging en verhongering.

Uitscheiding en verspreiding

Zieke dieren scheiden grote hoeveelheden virus uit in verschil-

lende excreta (uitscheidingsproducten van het lichaam, zoals urine, ontlasting en speeksel). Uitscheiding van het virus start vier dagen na infectie. Besmetting treedt voornamelijk op via direct contact tussen dieren, maar ook indirecte diercontacten kunnen een rol spelen.

Nederland importeert in toenemende mate kleine herkauwers uit Oost-Europa, maar bijna niet uit Bulgarije. Daarom is het risico op import van PPR in dit stadium verwaarloosbaar klein.

Uitroeien van PPR is het doel

In 2015 is door de FAO (Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties) en OIE (de Wereldorganisatie voor diergezondheid) een plan gemaakt om na de uitroeiing van runderpest tot uitroeiing van PPR te komen. Dit plan is in de jaren daarna verder uitgewerkt en is inmiddels beschikbaar. Het doel is dat PPR in 2030 is uitgeroeid.

Aangifteplichtig

PPR is een aangifte- en bestrijdingsplichtige ziekte op basis van artikel 15 van de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren. Elke verdenking van de ziekte dient te worden gemeld bij de NVA (zie www.nva.nl).

Al sinds 2002 houdt de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) zich intensief bezig met de uitvoering van de diergezondheidsmonitoring in Nederland. Hiervoor werken wij nauw samen met onder andere de diersectoren, de zuivel, het ministerie van LNV, dierenartsen en veehouders. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Samen werken we aan diergezondheid in het belang van dier, dierhouder en samenleving.